

ЦППР

ЦППР -
10 років

Звіт за 2006 рік

про діяльність

Центру політико-правових реформ

ЗМІСТ

Вступне слово	4
Дослідження, аналіз політики, законодавство	5
Права людини	5
Конституційне право та політична реформа	6
Адміністративне право та реформа публічної адміністрації	8
Судове право та розвиток правосуддя	10
Інформаційне законодавство	11
Організація та участь у публічних заходах	13
Моніторинг діяльності влади	14
Вивчення зарубіжного досвіду	16
Публікації Центру	17
Партнери	20
Громадські організації, аналітичні центри, наукові установи	20
Міжнародні організації, донори	20
Органи державної влади, органи місцевого самоврядування	20
Проекти та фінансування Центру у 2006 р.	21
Проекти Центру	21
Доходи та видатки Центру	21
Організаційна структура Центру	22
Плани діяльності Центру на 2007 рік	24
Основні досягнення Центру за 10 років діяльності	25

Вступне слово

18 листопада 2006 року Центр політико-правових реформ відзначив своє 10-річчя з дня заснування. Це немалий термін для становлення громадської інституції та визначення ролі, яку вона відіграє у житті держави і суспільства.

Аналізуючи діяльність Центру за перші 10 років, можна впевнено

сказати, що він виправдав мету свого створення, виконав і продовжує виконувати обрану місію - сприяння проведенню реформ у політичній і правовій сферах та реалізації нової Конституції України. Потрібно визнати, що не завжди пропозиції чи рекомендації Центру бралися до уваги владою при прийнятті рішень. Це частково можна пояснити, зокрема, неналежним рівнем співпраці і взаємодії влади з громадськістю, яка на сьогодні ще позбавлена можливості здійснювати достатній вплив на формування і реалізацію державної політики. Не зважаючи на це, здебільшого співпраця Центру з владою була і є достатньо ефективною, про що, зокрема, свідчить спільна підготовка проектів нормативно-правових актів, багато з яких уже схвалено.

Звіт, що пропонується Вашій увазі, демонструє активність Центру за напрямками діяльності у 2006 році та, окрім іншого, містить перелік його основних досягнень за 10 років. У 2006 році активізувалася робота Центру у сфері конституційного права, що пов'язано з першими і швидше невдалими кроками реалізації конституційної реформи. Протягом цього періоду активною була діяльність робочої групи Центру з розроблення Кодексу адміністративних проступків. Вагомими результатами увінчалася співпраця Центру з Національною комісією із зміцнення демократії та утвердження верховенства права (консультативно-дорадчий орган при Президентові України). Експерти Центру входили до складу більшості робочих груп, створених Національною комісією. Так, внаслідок цієї співпраці затверджено Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, Концепцію реформування кримінальної юстиції, Концепцію формування системи безоплатної правової допомоги, а також розроблено проекти законів для реалізації концепцій.

Потрібно сказати, що Центру надзвичайно важко було б досягти успіхів без підтримки своїх партнерів. Тому, з нагоди 10-річчя Центру, хотілося б висловити глибоку подягу і подяку усім нашим партнерам, донорським організаціям і однодумцям, які всілякими засобами підтримують діяльність і сприяють розвитку нашої організації. Віримо, що наша співпраця і надалі буде ефективною, а її результати приносить реальну користь для суспільства.

Ігор КОЛІУШКО

Голова Правління Центру політико-правових реформ

Дослідження, аналіз політики, законодавство

2006 рік для нашої держави ознаменувався насиченими політичними подіями, які мали суттєвий вплив на розвиток публічного права, проведення адміністративної та судової реформ. У цьому році набули чинності конституційні зміни, усі негативи яких Україна відчула в повному обсязі. За результатами парламентських виборів, що відбулися навесні 2006 року, було сформовано парламентську більшість (антикризову коаліцію). Процес формування коаліції, обрання Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра, формування Кабінету Міністрів, що вимагало узгодженості позицій різних політичних сил, представлених у парламенті, а також Президента і уже сформованої коаліції, продемонстрували низький рівень їхньої політичної та правової культури, неготовність до компромісу та невиконання навіть взятих на себе зобов'язань, що, в кінцевому рахунку, призвело до розбалансованості влади. Ці та інші події суттєво вплинули і на визначення напрямків активності Центру.

ПРАВА ЛЮДИНИ

Сприяння забезпеченню прав людини залишається одним із пріоритетів діяльності Центру. Про це свідчить просвітницька діяльність експертів у галузі прав людини, участь у розробленні таких концепцій, як: формування системи безоплатної правової допомоги в Україні, державної політики у сфері кримінальної юстиції, реформування інституту адміністративної відповідальності; проекту Кримінального процесуального кодексу тощо.

Просвіта у галузі прав людини

Експерти Центру беруть активну участь у просвітницькій діяльності щодо захисту прав людини. Так, 8 грудня 2006 року відбувся Всеукраїнський конкурс студентських есе "Міжнародні стандарти захисту прав людини та їх національна імплементація", організований Асоціацією правників України. До складу журі входив представник Центру.

Правова допомога

9 червня 2006 року Указом Президента України затверджено Концепцію формування системи безоплатної правової допомоги в Україні, підготовленої Радою з координації реформи безоплатної правової допомоги за безпосередньої участі експертів Центру.

Реформа кримінальної юстиції

2006 рік став роком напрацювання документів політики у сфері реформування кримінальної юстиції. З початку року в рамках діяльності Національної комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права створено робочу групу для розробки Концепції державної політики у сфері кримінальної юстиції в Україні, до складу якої

увійшли і представники Центру. Проект Концепції пропонує комплексно підійти до реформування кримінальної юстиції і здійснити взаємопов'язані зміни у трьох сферах (кримінальне право - кримінальний процес - інституційна побудова органів судового розслідування та інших органів правопорядку).

Важливою зміною у сфері кримінального права має стати введення інституту кримінального проступку. Про це одночасно заявляли учасники робочої групи Центру з реформування інституту адміністративної відповідальності, створеної у 2005 році. Робочою групою підготовлено проект Концепції реформування інституту адміністративної відповідальності в Україні. До кінця року було розроблено також пакет законопроектів: Кодекс України про адміністративні проступки, Закон України "Про внесення змін до Кримінального кодексу України" (щодо кримінальних проступків), Закон України "Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу" (щодо виконання покарань за кримінальні проступки), Закон України "Про внесення змін до Закону "Про виконавче провадження" (щодо накладення адміністративних стягнень). Для розробки нового Кримінального процесуального кодексу Національною комісією створено робочу групу, до складу якої також увійшли представники Центру. Робоча група з написання проекту Кримінального процесуального кодексу, яку очолив суддя Конституційного Суду України Віктор Шишкін, підготувала початковий текст проекту Кодексу, який в кінці 2006 року було надіслано для експертизи німецьким, англійським, американським експертам та експертам Ради Європи.

Розвиток громадянського суспільства

Міністерством юстиції України за участю представників громадськості, включаючи експертів Центру, розроблено проект Концепції взаємодії органів виконавчої влади з інститутами громадянського суспільства

Окрім того, експерти Центру брали участь у діяльності робочих груп, як Міністерства юстиції України, так і фахових аналітичних центрів, з підготовки проекту Закону України "Про громадські організації" та комплексних змін до чинних законів, що регулюють діяльність третього сектора.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ТА ПОЛІТИЧНА РЕФОРМА

Зміни до Конституції України

Центр протягом 2006 року продовжував акцентувати увагу громадськості та влади на суттєвих недоліках, на жаль, уже чинних конституційних положень, оскільки Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV частково набрав чинності з 1 січня 2006 року та остаточно - 25 травня цього ж року. Відповідні висновки та коментарі Центру викладено за результатами моніторингу діяльності 100 днів коаліційного Уряду В.Януковича в рамках проекту "Громадський барометр - моніторинг діяльності нової влади в Україні".

Серед іншого, Центром підготовлено інформаційні матеріали щодо суті нового конституційного регулювання, зокрема в частині взаємодії між Верховною Радою, Президентом та Кабінетом Міністрів (аналіз викладено у брошурі "Взаємодія Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України в умовах конституційних змін").

Крім того, експерти Центру вживали активних заходів (шляхом підготовки експертних висновків, коментарів, публікацій тощо) щодо протидії так званому "другому етапу політичної реформи".

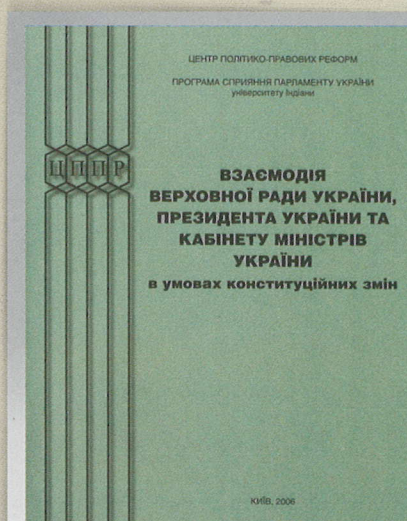
Урядова коаліція та Уряд

Центр брав активну участь у підготовці пропозицій до Коаліційної угоди після парламентських виборів 2006 року. Так, консорціумом неурядових аналітичних центрів у складі Центру політико-правових реформ, а також Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Центру Разумкова підготовлено громадський варіант Коаліційної угоди депутатських фракцій у Верховній Раді України V скликання. Зокрема, експерти Центру взяли участь у підготовці розділів присвячених "загальним засадам організації коаліції" та "внутрішній політиці" (у тому числі щодо питань належного урядування). Незважаючи на високу оцінку даних напрацювань експертним середовищем, мусимо констатувати, що вони були в дуже обмеженому обсязі використані під час підготовки як Коаліційної угоди демократичних сил, так і Угоди Антикризової коаліції.

Парламентаризм

Експерти Центру брали участь у численних заходах неурядових, громадських організацій, що здійснювали моніторинг та правову оцінку виборчої кампанії 2006 року. Зокрема, представники Центру надавали коментарі і висновки щодо удосконалення виборчого законодавства шляхом застосування різних виборчих моделей.

Активною була співпраця Центру з Програмою сприяння Парламенту України університету Індіани, зокрема щодо підготовки видання для народних депутатів - "Взаємодія Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України в умовах конституційних змін". Крім того, у жовтні 2006 року Центр брав участь у традиційній презентації-виставці ресурсів організацій, що надають технічну та аналітичну допомогу Верховній Раді України під назвою "Інформаційний Ярмарок 2006", ініційовану Програмою сприяння Парламенту України.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА РЕФОРМА ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

У 2006 році проблематика адміністративної реформи залишалася в числі пріоритетів діяльності Центру, який зосередився на лобіюванні адміністративної реформи у державних інституціях та популяризацію ідей належного урядування в суспільстві. Експерти Центру намагалися співпрацювати з Урядом Ю.Єханурова (до серпня 2006 року) та Урядом В.Януковича. Проте, закритість роботи останнього обмежила можливості неурядових організацій, включаючи Центр, впливати на державну політику.

Найбільш плідною у 2006 році була співпраця з Президентом України та його Секретаріатом. Так, експерти Центру сприяли діяльності Національної ради з питань державного управління та місцевого самоврядування - консультативно-дорадчого органу при Президентові України. Фахівців Центру, зокрема В.Тимошука, було включено до складу Національної ради, а І. Коліушка призначено Секретарем Національної ради.

Крім просування проекту Концепції реформування публічної адміністрації в Україні та законопроектів спрямованих на її реалізацію, Центр намагався заангажувати ідеями адміністративної реформи владу та політичні сили у найрізноманітніші способи. Зокрема, Центр організовував як традиційні публічні заходи - круглі столи, семінари тощо, так і нові, наприклад, медіа-ринг "Адміністративна реформа - за і проти", завданням якого було з'ясування позицій основних політичних сил щодо адміністративної реформи, виявлення спільних поглядів та розбіжностей на окремі етапи і напрями її проведення.

Концепція реформування публічної адміністрації

Центр, спільно з Міжнародним центром перспективних досліджень (МЦПД) і при підтримці GTZ (Німецького товариства технічного співробітництва), підтримав ініціативу Національної ради з питань державного управління та місцевого самоврядування щодо розробки та обговорення Зеленої книги присвяченої реформі публічної адміністрації в Україні. Експерти Центру брали безпосередню участь у роботі над Зеленою книгою та організації її обговорення. Першу частину Зеленої книги, присвячену центральному уряду, обговорено у Києві 4 липня 2006 року та доопрацьовано з урахуванням зауважень.

Другу частину Зеленої книги, присвячену питанням місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою, представлено на обговорення у Києві 26 липня 2006 року, а також у містах Луцьку, Комсомольську, Одесі, Дніпропетровську. Швейцарською Агенцією з розвитку та співробітництва проведено аналогічні заходи у Вінниці та Ялті за участю представників Центру.

Органи виконавчої влади

У 2006 році періодично активізовувалася діяльність влади у просуванні законопроекту "Про Кабінет Міністрів України". Експерти Центру входили у склад робочої групи Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з його доопрацювання.

Згодом, Центр намагався впливати на розробку законопроекту Урядом В.Януковича. Проте, зважаючи на брак комунікації з Урядом, та на те, що урядова редакція законопроекту

роєкту не відповідала потребам часу, Центр зосередився на сприянні підготовці альтернативного законопроєкту главою держави.

Після надходження зазначених законопроєктів до парламенту експерти Центру працювали над ними у складі робочої групи парламентського Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики і місцевого самоврядування. Щоправда ця діяльність особливого успіху не мала, оскільки вирішальними при ухваленні даного Закону виявилися політичні чинники.

12 грудня 2006 року Закон "Про Кабінет Міністрів України" було ухвалено з низкою неконституційних положень. Пропозиції Центру було покладено в основу вето Президента на проєкт Закону "Про Кабінет Міністрів України", яке 12 січня 2007 року було подолане.

Наразі, як певний позитив, мусимо відзначити, що врешті Україна має Закон про Уряд. І багато положень Закону написані на основі попередніх редакцій законопроєкту, підготовлених за участі експертів Центру. Але, на жаль, Уряд і урядова коаліція не виявили бажання співпрацювати з Президентом та незалежними експертами, а відтак більшість принципових вимог до належного урядування залишилися поза межами Закону.

Крім того, у період до парламентських виборів Центр підготував План дій з реформування системи органів виконавчої влади в Україні та низку необхідних проєктів нормативних актів.

Державна служба

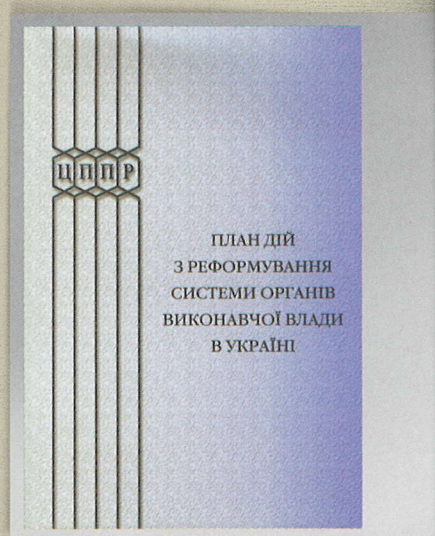
У 2006 році основну увагу експертів Центру у сфері реформування державної служби було зосереджено на питаннях реформування системи навчання і підвищення кваліфікації державних службовців загалом, та Національної академії державного управління при Президенті України зокрема. Так, представники Центру були включені до складу громадської ради при Президенті НАДУ, яка безпосередньо опікувалася розробкою планів реформування академії.

Крім того, у 2006 році варто відзначити певний внесок експертів Центру щодо розробки нової редакції Концепції розвитку законодавства про державну службу в Україні, яку було схвалено Указом Президента України від 20 лютого 2006 року № 140/2006.

Впродовж року фахівці Центру здійснювали аналітичне дослідження, присвячене проблематиці публічної служби та перспективам її реформування в Україні, в тому числі, з урахуванням зарубіжного досвіду, яке у 2007 році планується видати окремою книгою.

Адміністративна процедура

У 2006 році Центр сприяв активізації роботи над підготовкою проєкту Адміністративно-процедурного кодексу України. Після експертизи проєкту кодексу експертами Ради Європи з ініціативи Міністра юстиції С.Головатого та за підтримки Офісу Координатора проєктів ОБСЄ в Україні відновлено діяльність робочої групи з доопрацювання цього проєкту. Крім того, за сприяння Німецького фонду міжнародного правового співробітництва здійснено оцінку проєкту кодексу німецькими експертами, а спільно з Центром, проведено виїзне засідання робочої групи у ФРН. У 2007 році доопрацьований законопроєкт має бути внесений на розгляд Верховної Ради України.

Адміністративні послуги

Як вже зазначалося у попередньому звіті, 15 лютого 2006 р. Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади. Основою ухваленної концепції стала Концепція "Адміністративні послуги - нова якість держави", підготовлена Центром політико-правових реформ.

Відшкодування у позасудовому порядку шкоди, завданої органами влади

Впродовж 2006 року Центр проводив дослідження у сфері реформування інституту відшкодування у позасудовому порядку шкоди, завданої органами влади. Зокрема, під егідою

дою Центру та за сприяння Офісу координатора проектів ОБСЄ в Україні було створено робочу групу, що підготувала Зелену книгу з реформування вказаного інституту в Україні. Проект Зеленої книги було обговорено на публічних заходах та оцінено німецькими і естонськими експертами. Наразі, експерти Центру активно працюють над Концепцією реформування цього інституту в Україні.

СУДОВЕ ПРАВО ТА РОЗВИТОК ПРАВОСУДДЯ

Сприяння судовій реформі в Україні залишалося одним із пріоритетних напрямків діяльності Центру й у 2006 році. Експерти Центру взяли участь у підготовці ключових до-

кументів, спрямованих на вдосконалення і розвиток судівництва. Паралельно проводилася робота із моніторингу діяльності влади щодо здійснення судової реформи. За зверненням парламентських комітетів з питань правової політики та правосуддя, окремих народних депутатів, а також з власної ініціативи Центр давав висновки і пропозиції до законопроектів та ін-

ших правових актів, які стосувалися питань судоустрою та статусу суддів, судового процесу і виконання судових рішень. Частина з цих законопроектів прийняті Верховною Радою як закони.

Судова реформа

Центр сприяв Національній комісії із зміцнення демократії та утвердження верховенства права у підготовці документів щодо судової реформи. Експерти Центру взяли участь у доопрацюванні проекту Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, яку Президент України схвалив своїм Указом як основу для проведення судової реформи 10 травня 2006 року.

Також експерти Центру брали участь у підготовці Національною комісією проектів нової редакції Законів України "Про судоустрій України" і "Про статус суддів" та доопрацюванні їх у Секретаріаті Президента України. 27 грудня 2006 року Президент, з метою впровадження Концепції вдосконалення судівництва, вніс їх до парламенту. Верховна Рада прийняла ці законопроекти у першому читанні у квітні 2007 року.

Фахівці Центру були залучені до підготовки рекомендацій Комісії Блакитної стрічки-3 щодо судової реформи, які опубліковані у виданні "Держава та громадянин: виконуючи обіцянки".

Важливим досягненням громадянського суспільства у сфері забезпечення доступу до правосуддя стало запровадження з 1 червня 2006 року Єдиного державного реєстру судових рішень, який поступово повинен акумулювати усі рішення судів загальної юрисдикції. Реєстр створено на основі Закону України "Про доступ до судових рішень" від 22 грудня 2006 року, проект якого готували експерти Центру політико-правових реформ.

Адміністративна юстиція

Особливу увагу у 2006 році Центр приділяв впровадженню адміністративного судочинства. В Академії суддів України за сприянням ОБСЄ було організовано цілу низку навчальних семінарів для суддів адміністративних судів з основ адміністративної юстиції та адміністративного права. Також у Києві, Донецьку, Львові і Рівному із викладачами та студентами юридичних факультетів і вищих юридичних навчальних закладів, представниками адвокатури проведено низку занять із адміністративного судочинства. У цих курсах пройшли апробацію два посібники, підготовлені Центром за участю відомих вчених у галузі адміністративного права: один - для суддів, інший - для студентів.

Предметом окремого дослідження стала судова практика застосування Кодексу адміністративного судочинства. Результати цього дослідження мають вийти друком у 2007 році у вигляді посібника для суддів адміністративних судів.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

У 2006 році достатньо продуктивною була діяльність Центру у сфері розвитку інформаційного законодавства. Це, насамперед, стосується підготовки за ініціативою та під

егідою Центру законопроекту про доступ до публічної інформації, внесеного у лютому на розгляд Верховної Ради, активної участі у засіданнях робочих груп з підготовки інших законопроектів у сфері прозорості влади, а також участі у діяльності робочої групи з проведення комплексного дослідження щодо проблем і перспектив запровадження електронного урядування в Україні.

Доступ до публічної інформації

У 2006 році активізувалася діяльність органів влади та громадськості щодо підготовки законопроектів у сфері забезпечення прозорості та відкритості органів влади, створення ефективних правових механізмів забезпечення права на доступ до публічної інформації.

Експерти Центру активно брали участь у засіданнях двох робочих груп Міністерства юстиції України з розробки законопроектів: про відкритість і прозорість діяльності органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування (у чинній редакції під назвою - про участь громадськості у формуванні та реалізації державної політики, вирішенні питань міс-

цевого значення та її доступ до інформації, що знаходиться у володінні органів державної влади, органів місцевого самоврядування) та нової редакції закону про інформацію. Центр здійснював експертизу обох законопроектів. Дані законопроекти були кілька разів винесені на широке публічне обговорення, у яких представляли відповідні позиції експерти Центру.

Протягом 2005-2006 років ефективною була діяльність робочої групи з розробки проекту Закону "Про доступ до публічної інформації", створеної за ініціативою Центру за сприяння Координатора проектів ОБСЄ в Україні, який 17 лютого 2006 року було внесено на розгляд Верховної Ради України (№9124 від 17.02.2006 р., нар. деп. Т.Стецьків).

Електронне урядування

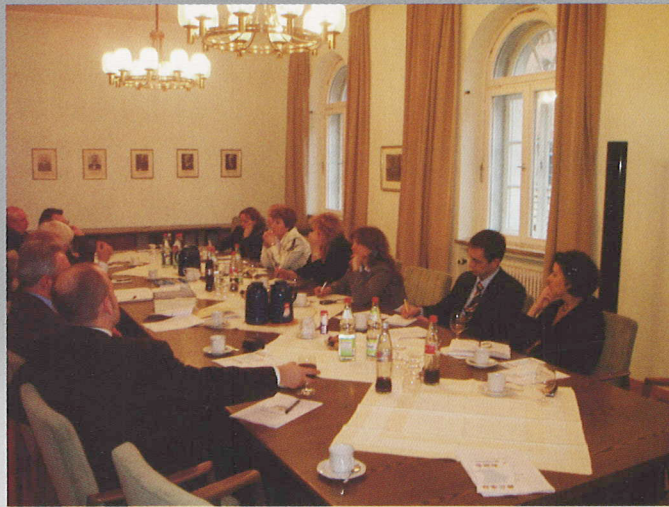
Наприкінці 2006 року за сприяння та фінансової підтримки Міжнародного фонду "Відродження" створено робочу групу з дослідження проблематики запровадження електронного урядування в Україні, у діяльності якої Центр активно брав участь. Робоча група здійснювала дослідження за трьома основними напрямками: нормативно-правова база щодо застосування технологій електронного урядування в Україні; стан впровадження технологій електронного урядування в Україні; потреби державних службовців, службовців місцевого самоврядування у навчанні технологіям електронного урядування. Центр був відповідальний за здійснення дослідження стану впровадження технологій електронного урядування в Україні, який включав аналіз ситуації відповідно до міжнародних стандартів, а також моніторинг офіційних веб-сайтів центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Результати діяльності робочої групи будуть відображені у книзі, яка буде опублікована у 2007 році під назвою: "Електронне урядування в Україні: аналіз та рекомендації". Книга міститиме відповідні рекомендації органам влади, бізнес-структурам, громадським організаціям щодо запровадження електронного урядування в Україні.

Організація та участь у публічних заходах

Центр продовжує популяризацію та реалізацію своїх ідей і напрацювань шляхом їх обговорення на публічних заходах, організатором та співорганізатором яких він виступає. Так, у 2006 році Центром проведено понад десяток таких заходів, серед яких можна виділити основні:

1) Три п'ятиденні семінари на тему "Основи адміністративної юстиції і адміністративного права" для кандидатів у судді адміністративних судів та суддів місцевих і апеляційних судів загальної юрисдикції спільно з Академією суддів України та Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні (м. Київ). Участь у семінарах взяло 88 суддів;

2) Два дводенні семінари "Застосування нового ЦПК України та КАС України" для суддів місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції спільно з Академією суддів України та Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні (9-10 березня 2006 року, м. Чернівці; 26-27 квітня 2006 року, м. Севастополь). Участь у семінарах взяли 63 судді.

3) Круглий стіл "Презентація проекту Плану дій реформування системи органів виконавчої влади в Україні" (30 березня 2006 року, Київ), спільно з Головною службою політики інституційного розвитку Секретаріату Президента України та Канадським Бюро Міжнародної Освіти;

4) Круглий стіл "Шляхи і способи кодифікації адміністративно-деліктного законодавства в Україні" (31 травня 2006 року, м. Київ) спільно з Міністерством юстиції України, Національної комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права та Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні;

5) Медіа-ринг за участі представників парламентських партій (блоків) "Адміністративна реформа - за і проти" (14 червня 2006 року, Прес-центр ЛІГАБізнесІнформ, м. Київ);

6) Чотири круглі столи з обговорення: Зеленої книги "Реформа публічної адміністрації в Україні (центральний рівень)" (4 липня 2006 року, Київ) та Зеленої книги "Реформа публічної адміністрації в Україні: регіональний та місцевий рівні" (26 липня 2006 року, Київ; 4 грудня 2006 року, Луцьк; 11 грудня 2006 року, м. Комсомольськ) спільно з МЦПД та ГТЦ;

7) Круглий стіл "Відшкодування шкоди, завданої органами влади: зарубіжний досвід та пропозиції для України" (24 жовтня 2006 року, м. Київ);

8) Круглий стіл: "Пошук місця і ролі Уряду в контексті нової моделі політичного устрою України. Обговорення законопроектів "Про Кабінет Міністрів України" та "Про Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади" (13 листопада 2006

року) спільно з Лабораторією законодавчих ініціатив, Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні та Програмою сприяння парламенту України;

9) Публічні слухання "Обговорення проекту Зеленої книги щодо реформування інституту відшкодування шкоди, завданої державою, органами державної влади, органами місцевого самоврядування" (17 листопада 2006 року, м. Київ);

10) Науково-практична конференція "Актуальні проблеми розвитку адміністративного законодавства в Україні" (30 листопада - 1 грудня 2006 року, с. Глібівка, Київська обл.) спільно з Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України та Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні.

Крім того, у 2006 році експерти Центру взяли участь більш, як у 30 публічних заходах, на яких виступали з доповідями та були активними учасниками дискусій.

Моніторинг діяльності влади

У 2006 році Центр продовжував здійснювати моніторинг за діяльністю органів влади, насамперед щодо реалізації конституційної, адміністративної та судової реформ. Так, експерти Центру продовжували роботу в рамках Консорціуму недержавних аналітичних центрів щодо моніторингу діяльності влади. Центр забезпечив оцінку результатів дій влади у сфері перебігу конституційної реформи, реформування публічної адміністрації, забезпечення належного врядування, доступу до правосуддя, прозорості діяльності влади, реформування правоохоронної системи. За наслідками моніторингу Консорціумом підготовлено, оприлюднено та представлено для громадського обговорення відповідні аналітичні документи:

1) Рік діяльності нової влади: погляд недержавних аналітичних центрів // Національна безпека і оборона, № 12 (72), 2005 (представлено для громадського обговорення у Києві 30 січня 2006 року);

2) 100 днів коаліційного уряду: погляд неурядових аналітичних центрів // Національна безпека і оборона, № 10 (82), 2006 (представлено для громадського обговорення у Києві 14 листопада, 2006 року).

Окрім моніторингу діяльності влади в рамках Консорціуму недержавних аналітичних центрів, експерти Центру брали участь у моніторингу діяльності політичних сил і органів влади під час парламентської виборчої кампанії 2006 року. Так, низка громадських організацій за підтримки Міжнародного фонду "Відродження" провели спільну громадську кампанію "Усвідомлений вибір 2006" з метою інформування виборців про обіцянки ключових політичних сил щодо вирішення основних суспільних проблем та їхню попередню діяльність у парламенті попередніх скликань. Центр забезпечив аналітичний супровід тематичного блоку "Доступ до правосуддя" кампанії. Зокрема, підготовлено дослідження про діяльність політичних партій та положення їхніх виборчих програм у сфері су-

дової реформи. В рамках кампанії експерти взяли участь у низці регіональних круглих столів, присвячених проблемі доступу до справедливого суду.

Центр постійно відслідковує політичні події в державі, які торкаються пріоритетів його діяльності, та висловлює свої позиції, що відображені у відповідних заявах, зверненнях, коментарях, висновках. Серед таких, що були підготовлені та оприлюднені Центром впродовж 2006 року можна виділити:

1) Коментар Центру політико-правових реформ щодо відставки Кабінету Міністрів України (у зв'язку з прийняттям Постанови Верховної Ради України "Про відставку Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України" від 10 січня 2006 року № 3295-IV);

2) Коментар Центру політико-правових реформ до проекту Закону України "Про відкритість і прозорість органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування", розробленого Міністерством юстиції України (на звернення Міністра Кабінету Міністрів України від 31 січня 2006 року № 869/0/2-06);

3) Інформаційно-аналітична записка "Адміністративна реформа в програмах політичних партій і блоків" (травень, 2006 року);

4) Коментар Центру політико-правових реформ щодо організації роботи нового Уряду (13 вересня 2006 року);

5) Висновок Центру політико-правових реформ щодо проблеми контрасигнації актів Президента України (28 вересня 2006 року);

6) Заява Центру політико-правових реформ щодо ініціативи Голови Верховної Ради України О. Мороза щодо утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з опрацювання проектів законів України про внесення змін до Конституції України (30 жовтня 2006 року);

7) Коментар до проектів законів "Про Кабінет Міністрів України" (урядовий) і "Про Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади" (президентський) (13 листопада 2006 року).

Вивчення зарубіжного досвіду

Впродовж 2006 року експерти Центру активно працювали у напрямку вивчення зарубіжного досвіду у сфері пріоритетів своєї діяльності. З цією метою у 2006 році відбулася низка візитів до зарубіжних держав, причому співорганізатором двох з них виступив Центр, а саме:

1) засідання робочої групи з доопрацювання тексту Адміністративно-процедурного кодексу України (19-25 листопада 2006 року, м. Фішбаху, Німеччина; організовано Центром спільно з Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва);

2) робоча поїздка до Великобританії для групи народних депутатів України, залучених до підготовки проекту Закону України "Про опозицію" в рамках проекту "Продуктивна роль опозиційних сил: Україна - Велика Британія" (12-15 грудня 2006 року; організовано Центром спільно з британським партнером The British East-West Centre).

Крім того, представники Центру взяли участь у:

1) навчальному візиті української делегації до Німеччини з метою вивчення досвіду оскарження судових рішень у цивільних та адміністративних справах (5-10 березня 2006 року, м. Бонн);

2) навчальному візиті української делегації до Бельгії з метою ознайом-

лення з політикою та діяльністю НАТО (22-24 березня 2006 року, м. Брюссель);

3) навчальному візиті до Франції у складі української делегації Міністерства економіки України з метою вивчення досвіду належного урядування і, зокрема, організації надання адміністративних послуг (25 червня - 1 липня 2006 року);

4) міжнародному практичному семінарі "Усвідомлення ролі Інформаційного Суспільства: ІКТ - як засіб для вдосконалення публічної адміністрації" (4-8 грудня 2006 року, м. Таллінн, Естонія);

5) навчальному візиті української делегації до Сполучених Штатів Америки з метою вивчення досвіду урядування в рамках Програми "Відкритий світ" (6-16 грудня 2006 року).

В рамках аналітичного дослідження Центру, присвяченого проблематиці публічної служби, здійснено переклад законів про державну (публічну) службу таких країн, як Польща, Естонія, Литва, Латвія, Німеччина, Чехія, Болгарія, Греція та ін.

Також, на замовлення Центру здійснено переклад та оприлюднено:

1. Білу Книгу "Європейське врядування" (від 25 липня 2001 року), яка розглядає, яким чином ЄС використовує повноваження, що надані йому громадянами;
2. Стратегію реформи публічної адміністрації в Республіці Сербія 2004 року.

Публікації Центру

Видання Центру

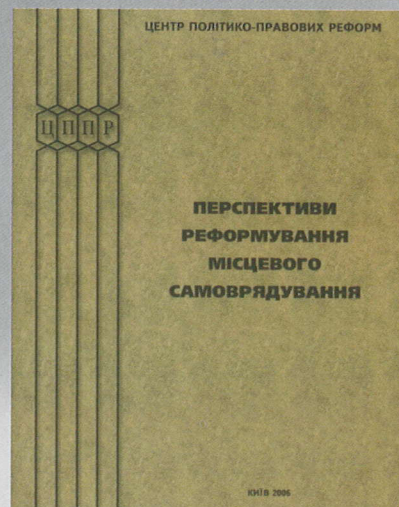
1. Взаємодія Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України в умовах конституційних змін // Автори-упорядники: В. Тимошук, О. Струц - Київ, 2006. - 28с.

2. Ефективна публічна адміністрація (довідник для міністрів) // Автори упорядники: І. Коліушко, В. Тимошук. - Київ, 2006. - 32с.

3. Основи адміністративного судочинства та адміністративного права / Навч. посібник / За заг. редакцією Куйбіди Р.О., Шишкіна В.І. - К.: Старий світ, 2006. - 526 с.

4. Основи адміністративного судочинства в Україні (навчальний посібник для юридичних факультетів та юридичних клінік) / За заг. редакцією Александрової Н.В., Куйбіди Р.О. - К.: Конус-Ю, 2006. - 256 с.

5. Перспективи реформування місцевого самоврядування // Автори упорядники: А. Кірмач, В. Тимошук. - К., 2006. - 24 с.

6. План дій з реформування системи органів виконавчої влади в Україні // Центр політико-правових реформ. - К., 2006. - 215 с.

Основні публікації експертів Центру

Права людини

1. Банчук О. Системність і послідовність у реформуванні кримінальної юстиції // Юридичний вісник України. - 2006. - № 21. - 27 травня - 2 червня. - С. 9.
2. Банчук О. Концепція Кодексу України про адміністративні проступки стала предметом обговорення (з круглого столу) // Право України. - 2006. - № 7. - С. 142-145.
3. Банчук О.А., Коліушко І.Б. Зміст та правова природа адміністративної відповідальності // Проблеми систематизації законодавства України про адміністративні правопорушення / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: У 2-х ч., 7-8 грудня 2006. - Сімферополь, 2006. - Ч. 2. - С. 198-202.
4. Куйбіда Р., Шайко С., Банчук О. Дотримання права на судовий захист у 2005 році // У кн.: Стан дотримання політичних прав та громадянських свобод в Україні (аналітичний звіт за 2005 рік). Абетка з прав людини в Україні. - К.: Дім Свободи - Україна, 2006. - С. 162-170.

Адміністративне право та реформа публічної адміністрації

1. Лавриненко І. Порожня ніша відписки // Народний депутат. - липень 2006. - № 7 (19). - С. 33 - 35.

2. Тимошук В. Місцеве самоврядування: ніхто не проти, але з чого розпочати // УНІАН - Право. - 18 травня 2006 року, четвер. - № 02 (02). - С. 7 - 9.

3. Лавриненко І. Тяжкий компроміс, або Чого не може робити прем'єр-міністр // Народний депутат. - травень 2006. - № 5 (17), С. 36 - 39.

4. Кірмач А. Адміністративні послуги - для громадян, а не для підприємців // Юридична газета. - 28 вересня 2006. - № 18. - С. 6.

5. Тимошук В., Фігель М. Яким буде новий Закон України "Про державну службу"? // Юридичний вісник України. - 28 жовтня - 3 листопада 2006 року. - № 43, С. 6.

6. Лавриненко І. Кабінетна боротьба // Народний депутат. - жовтень 2006. - № 10(22). - С. 23-25.

7. Лавриненко І. Основные отличия правительственного и президентского вариантов законопроекта о Кабинете Министров Украины // Эксперт. - 27 ноября - 3 декабря 2006. - №46. - С. -18.

Розвиток правосуддя

1. Коліушко І.Б., Куйбіда Р.О. Становлення адміністративного судочинства: деякі проблеми перехідного періоду // Адвокат. - 2006. - № 9. - С. 3-5.

2. Коліушко І.Б., Куйбіда Р.О. Господарські суди vs адміністративних // Юридичний вісник України. - 2006. - №47. - С. 6.

3. Гера Р., Куйбіда Р., Лесюк Т. Забезпечення однакового застосування законів судами // Вісник Центру комерційного права. - 2006. - №21. - С.3-5.

4. Куйбіда Р.О. Добір суддів: вибори чи призначення // Юридичний вісник України. - 2006.- №30 (578). - С.11-14.

5. Куйбіда Р.О. Оскарження бездіяльності суду як предмет адміністративного позову // Конференція з нагоди річниці запровадження адміністративного судочинства в Україні: Матеріали конференції, Київ, 29 вересня 2006 р. - К.: Німецький фонд міжнародного правового співробітництва у співробітництві з Вищим адміністративним судом України, 2006. - С. 108-110.

6. Перепелюк В. Принципи адміністративного процесу у дії // Судовий вісник. - 2006.- № 2.

Інформаційне законодавство

1. Демкова М. Сучасні проблеми розвитку інформаційного законодавства України // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали XII регіональної науково-практичної конференції. 9-10 лютого 2006 р. - Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2006. - С. 143-145.

Партнери

Центр активно співпрацює з різними громадськими, правозахисними організаціями, аналітичними центрами, науковими установами, навчальними закладами, міжнародними організаціями, іншими незалежними експертами, а також із засобами масової інформації.

Громадські організації, аналітичні центри

- Інститут громадянського суспільства;
- Інститут економічних досліджень та політичних консультацій;
- Інститут конкурентного суспільства;
- Лабораторія законодавчих ініціатив;
- Український незалежний центр політичних досліджень;
- Центр економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова;
- Школа політичної аналітики.
- Харківська правозахисна група;
- Центр комерційного права;
- Центр некомерційного права

Наукові установи

- Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України;
- Національний університет "Києво-Могилянська Академія";
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
- Львівський національний університет імені Івана Франка.
- Інститут державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України

Міжнародні організації, донори

- Міжнародний фонд "Відродження";
- Німецький фонд міжнародного правового співробітництва;
- Датський інститут прав людини;
- Програма сприяння парламентам України університету Індіана;
- Інститут Сталих Спільнот / Мережа громадянської дії в Україні;
- Фонд "Євразія";
- Офіс Координатора проектів ОБСЄ в Україні;
- Канадське Бюро міжнародної освіти

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування

- Комітет Верховної Ради України з питань правової політики;
- Комітет Верховної Ради України з питань правосуддя;
- Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування;
- Міністерство юстиції України;
- Міністерство економіки України;
- Секретаріат Кабінету Міністрів України;
- Головне управління державної служби України;
- Державна судова адміністрація України;
- Верховний Суд України;
- Вищий адміністративний суд України;
- Секретаріат Президента України;
- Львівська міська рада, виконавчий комітет Львівської міської ради

Проекти та фінансування Центру у 2006 році

2005-2006	Підготовка проекту Плану дій реформування системи органів виконавчої влади в Україні	Канадське Бюро міжнародної освіти, CIDA (USD 56 407)
2006	Підготовка аналітичних документів про взаємодію органів влади в трикутнику "Верховна Рада - Президент - Кабінет Міністрів для новообраних народних депутатів, підготовка книги про публічну службу тощо	Програма сприяння Парламенту України університету Індіана (USD 9 860)
2006	Сприяння реформуванню сектору юстиції в Україні	Датський інститут з прав людини (USD 12 190)
2006	Аналітичний супровід тематичного блоку "Правосуддя" Громадської кампанії "Усвідомлений вибір - 2006"	МФВ (64 236 грн.)
2006	Підготовка аналітичних матеріалів для тексту Коаліційної угоди в рамках проекту "Коаліційна угода в Парламенті нового скликання - погляд незалежних аналітичних центрів"	Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, кошти Фонду Євразія (16 176 грн.)
2006	Видання методичних рекомендацій для викладання курсу "Адміністративне право та адміністративна юстиція" студентам юридичних факультетів та юридичних клінік в рамках проекту "Допомога юридичним клінікам"	ОБСЄ (30 000 грн.)
2006	Розробка наукового коментарю до Кодексу адміністративного судочинства України	ОБСЄ (75 600 грн.)
2006	Підтримка розвитку адміністративного права та адміністративної юстиції в Україні	ОБСЄ (733 000 грн.)
2006	Організація публічних заходів, присвячених проблематиці відшкодування у позасудовому порядку шкоди, завданої органами влади	ОБСЄ (23 200 грн.)
2006-2007	Експертно-аналітичний супровід законопроектів, що мають вплив на адміністративну реформу, проведення інформаційної кампанії щодо конституційної реформи, підготовка та поширення відповідних брошур тощо	Програма сприяння Парламенту України університету Індіана (USD 4 800)
2006-2007	Лобіювання адміністративної реформи в Україні	Фонд Євразія (USD 34 800)
2005-2006	Моніторинг впровадження українською владою засад демократії, прозорості врядування, дотримання прав і свобод громадян	Центр Разумкова, кошти МФВ (51 510 грн.)
2005-2006	Організація візитів українських парламентарів до Великої Британії та британських парламентарів до України в рамках проекту "Продуктивна роль опозиційних сил: Україна - Велика Британія"	Британський Центр "Схід-Захід", кошти Британського уряду (UK FCO) (USD 25 000)

Доходи та видатки Центру у 2006 році

	Доходи Центру, (грн.)
Гранти	1 729 288
Доходи, отримані від участі у тендерах	-
Внески (грошові, негрошові)	126 283
Всього:	1 855 571
	Видатки Центру, (грн.)
Заробітна плата	77 270
Гонорари основних експертів	622 461
Гонорари залучених експертів	569 260
Офісні витрати	66 116
Оренда приміщення	121 266
Видавнича діяльність Центру	85 114
Організація публічних заходів	155 641
Відрядження	30 224
Основні засоби	13 671
Аудит	5 000
Всього:	1 746 023

Організаційна структура Центру

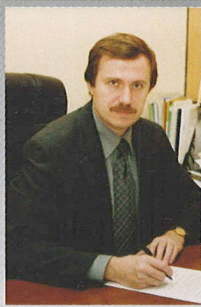
Загальні збори Центру

Вищим керівним органом Центру є Загальні збори.

Правління Центру

В період між Зборами вищим органом управління Центру є Правління, яке уповноважене вживати всіх необхідних заходів з метою реалізації мети та завдань Центру, втілення в життя рішень Зборів, а також вирішувати інші питання, якщо вони не належать до компетенції Зборів.

У березні 2007 року відбулися структурні зміни у складі Правління Центру з метою вдосконалення системи управління шляхом розподілу функцій стратегічного та оперативного керівництва діяльністю Центру. Відповідно до цих змін затверджено новий склад Правління Центру.

1. Коліушко Ігор Борисович -
Голова Правління.

2. Тимошук Віктор Павлович -

Директор Центру, керівник проектів у сфері адміністративної реформи.

3. Куйбіда Роман Олексійович -
Керівник проектів у сфері судової реформи.

4. Демкова Мар'яна Станіславівна -

Керівник проектів у сфері інформаційного права.

5. Український Дмитро Ярославович -

Експерт з питань професійного самоврядування та цивільного права.

6. **Александрова Наталя Валеріївна** -
Науковий консультант з питань адмініс-
тративного права.

7. **Банчук Олександр Анатолійович** -
Керівник проектів з питань криміналь-
ної юстиції та адміністративної відпові-
дальності.

Експерти та інші працівники Центру

Володимир Перепелюк - експерт з питань адміністративного права

Юлія Кириченко - експерт з питань конституційного права

Марія Фігель - експерт з питань адміністративного права

Андрій Кірмач - експерт з питань конституційного та адміністративного права

Сергій Чикурлій - експерт з питань конституційного та адміністративного права

Тетяна Руда -

експерт з питань
судової реформи

Андрій Школик -

експерт з питань
адміністративного
права

Лілія Белінська -

експерт з питань
місцевого самов-
рядування

Тетяна Кучеренко - офіс-менеджер

Світлана Правдивець - бухгалтер

Олександр Чернишов - менеджер з технічного та господарського забезпечення

У 2006 році у Центрі також працювали:

Ігор Лавриненко - експерт з питань фінансового та адміністративного права

Олена Струц - експерт з питань конституційного та адміністративного права

Ярослав Жукровський - експерт з питань інформаційного права

Плани діяльності Центру

1. Моніторинг наслідків реалізації змін до Конституції України та підготовка пропозицій щодо удосконалення Основного Закону
2. Лобіювання реформи публічної адміністрації в Україні (реформування органів виконавчої влади, державної та муніципальної служби, місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою, адміністративної процедури)
3. Аналіз рішень (практики) адміністративних судів і підготовка рекомендацій щодо покращення практики функціонування публічної адміністрації, а також вдосконалення адміністративно-процесуального законодавства
4. Сприяння впровадженню доктрини адміністративних послуг в діяльності органів публічної адміністрації. Сприяння розвитку електронного урядування в Україні
5. Супровід та експертна підтримка проекту Закону України "Про доступ до публічної інформації" чи "Про інформацію" у новій редакції. Підготовка концепції розвитку інформаційного законодавства України
6. Завершення підготовки науково-практичного коментаря до Цивільного процесуального кодексу
7. Сприяння реалізації Концепції удосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів. Супровід проектів змін до закону про судоустрій, нової редакції закону про статус суддів
8. Підготовка проектів концепції реформування системи кримінальної юстиції, реформування інституту адміністративної відповідальності, підготовка проекту Кодексу про адміністративні та підсудні проступки
9. Підготовка проекту закону про правову допомогу на основі нової концепції. Експертна підтримка законопроектів про адвокатуру, про нотаріат
10. Підготовка Концепції реформування інституту відшкодування у позасудовому порядку шкоди, завданої органами влади

Основні досягнення Центру за 10 років діяльності

18 листопада 2006 року Центр політико-правових реформ відзначив своє 10-річчя з дня заснування. Підсумовуючи результати діяльності та основні досягнення Центру, особливо потрібно виділити активну участь Центру у законотворчому процесі. Так, експерти Центру розробили або взяли участь у розробленні законів, схвалених парламентом:

1. Законів щодо проведення "малої" судової реформи в Україні (про внесення змін до: законів "Про судоустрій України", "Про статус суддів", "Про органи суддівського самоврядування" тощо).
2. Цивільного процесуального кодексу України від 18 березня 2004 року.
3. Кодексу адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року.
4. Закону України "Про доступ до судових рішень" від 22 грудня 2005 року.
5. Закону України "Про Кабінет Міністрів України" від 21 грудня 2006 року (щоправда, в останній редакції законопроекту деякі принципові положення були змінені).

Багато законопроектів, у підготовці яких брали участь експерти Центру, перебувають на розгляді або готові для внесення на розгляд парламенту, зокрема:

1. Законопроекти у сфері адміністративної реформи ("Про Президента України", "Про центральні органи виконавчої влади", "Про службу в органах державної влади", "Про адміністративно-територіальний устрій України", "Про доступ до публічної інформації", проект Адміністративно-процедурного кодексу України).

2. Законопроекти у сфері судової реформи ("Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій", "Про статус суддів" (нова редакція), "Про адміністративні суди", "Про третейські суди", проект Судового кодексу України).

3. Законопроекти у сфері розвитку вільних професій та професійного самоврядування ("Про нотаріат" (нова редакція), "Про ріелторську діяльність", "Про правову допомогу").

Голова Вищого адміністративного суду
О.Пасенюк вітає Центр з нагоди 10-річчя

4. Законопроекти у сфері кримінальної юстиції ("Про прокуратуру", "Про Національне бюро розслідувань").

Серед документів політики, підготовлених експертами Центру або за їхньої участі, можна виділити:

1. Концепцію адміністративної реформи в Україні, схвалену Президентом України 22 липня 1998 року.

2. Концепцію розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади, схвалену Кабінетом Міністрів України 15 лютого 2006 року.

3. Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні, схвалену Президентом України від 20 лютого 2006 року.

4. Концепцію розвитку системи правосуддя на найближчі десять років, схвалену Президентом України 10 травня 2006 року як Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів.

Крім того, за останні 10 років Центр:

- опублікував понад 20 книжок (у тому числі, 2 монографії, 3 навчальних посібники) та понад 100 публікацій, у тому числі, у фахових наукових виданнях;
- організував та виступив співорганізатором кількох десятків публічних заходів, у тому числі, міжнародних та всеукраїнських (національних) науково-практичних конференцій.

Діяльність Центру з кожним роком вдосконалюється, а відтак він отримує все більше визнання як потужної аналітичної організації, що охоплює майже усі сфери дослідження публічного права. Підтвердженням цього є залучення експертів Центру органами влади до участі у робочих групах, залучення їх до розроблення проектів нормативно-правових актів, рекомендацій для влади, запрошення на публічні заходи, зацікавленість ЗМІ в отриманні фахових коментарів від експертів Центру та їх участі у телепрограмах тощо.

З нагоди свого 10-річчя Центр висловлює глибоку вдячність всім, хто його підтримує та допомагає реалізовувати його напруження.

01001, Київ

вул. Костьольна 8, оф. 24

тел./факс: +38(044) 278-6387, 270-5975

e-mail: centre@pravo.org.ua

www.pravo.org.ua